



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 319/2019-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. novembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obce Drahňov, IČO 00 331 503, Drahňov 154, právne zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 3 a čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Michalovce sp. zn. 18 Cb 91/2013 z 27. marca 2019, a takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť obce Drahňov o d m i e t a .
2. Návrhu na odklad vykonateľnosti uznesenia Okresného súdu Michalovce sp. zn. 18 Cb 91/2013 z 27. marca 2019 n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e

I.

Sťažnostná argumentácia a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. mája 2019 doručená ústavná sťažnosť obce Drahňov, IČO 00 331 503, Drahňov 154 (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 2 ods. 3 a čl. 13 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 18 Cb 91/2013 z 27. marca 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je žalovanou v konaní vedenom okresným súdom o vydanie bezdôvodného obohatenia spočívajúceho vo vykonaných stavebných prácach v prospech sťažovateľky na základe neplatnej zmluvy o dielo. V tomto konaní okresný súd uložil žalobcovi predložiť dôkaz o rozsahu vykonaných práca a ich obvyklej trhovej hodnote. Sťažovateľka odmieta poskytnúť súčinnosť (umožniť znalcovi vstup na pozemok a prístup k dielu, pozn.) potrebnú na vyhotovenie súkromného znaleckého posudku žalobcovi, a preto na návrh žalobcu okresný súd vydal napadnuté uznesenie, ktorým pod hrozbou poriadkovej pokuty uložil sťažovateľke povinnosť umožniť vstup znalcovi, ktorého určí žalobca, na jej súkromný pozemok v stanovenej lehote 30 dní a umožniť mu prístup k dielu a zároveň predĺžil lehotu na predloženie dôkazu žalobcovi.

3. Okresný súd napadnuté uznesenie odôvodnil analogicky aplikovaným § 210 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) napriek názoru sťažovateľky o jeho neaplikovateľnosti vo veci súkromného znaleckého posudku. Z odôvodnenia vyplýva:

„... ustanovenie článku 4, bod 1 upravuje analógiu legis /analógiu podľa zákona/, v zmysle ktorej ak skúmaný právny prípad nemožno automaticky stotožniť so všeobecnou skutkovou podstatou, táto analógia legis umožňuje riešenie právneho prípadu na základe

inej zákonnej skutkovej podstaty, ktorá vykazuje so skúmaným javom obdobnosť pokiaľ sa týka podstatných vlastností a charakteristík.

Ústavný súd SR v uznesení zo dňa 16.10.2018 sp.zn. III. US 388/2018, okrem iného konštatuje: Zákonodarca pri tvorbe právneho predpisu spravidla vychádza z toho čo je bežné, z tzv. normálnych prípadov, pričom osobitné, špecifické situácie, ktoré život prináša môžu uniknúť jeho pozornosti. V takýchto prípadoch nemôžu súdy postupovať formalisticky a zohľadniť iba doslovné znenie zákona, ktorého aplikácia môže mať protiústavné dôsledky. V prípadoch medzery zákona, ak sú dané podmienky pre dotváranie práva súdom, je súd k dotváraniu práva nielenže oprávnený, vychádzajúc z princípu rovnosti, dokonca povinný. Inštitút analógie je tak legitímnou metódou aplikácie práva a využíva sa v prípadoch, ak určitý spoločenský vzťah nie je upravený konkrétnym ustanovením príslušného zákona, resp. iného právneho predpisu /analógia legis/, resp. ak existuje spoločenský vzťah, na ktorý nepamätá právna norma, ktorá by ho regulovala /analógia iuris/.

Podľa § 210 CSP, strane, prípadne aj inej osobe môže súd uložiť, aby sa dostavila k znalcovi, predložila mu potrebné veci, podala mu potrebné vysvetlenia, podrobila sa lekárskemu vyšetreniu, prípadne krvnej skúške, alebo aby niečo vykonala, alebo znášala, ak je to na účely znaleckého dokazovania potrebné. Ustanovenie o zachovávaní mlčanlivosti pri výpovedi svedka podľa § 203 sa použije primerane.

Z citovaného ustanovenia je zrejmé, že súd môže účastníkom, svedkom, alebo inej osobe uložiť povinnosť, aby sa dostavili k znalcovi a predložili mu potrebné veci a iné povinnosti, alebo aby strana, alebo tretia osoba niečo vykonala, alebo znášala, ak je to na účely znaleckého dokazovania potrebné. Z citácie vyplýva, že túto povinnosť majú strany a tretie osoby len voči znalcovi ustanoveného súdom, keďže pri súkromnom znaleckom posudku vypracovanom na požiadavku strany nie je totiž v čase vypracovania tohto posudku isté, či tento dôkaz bude pripustený súdom v súlade s ustanovením § 185 ods. 1 CSP.

Podľa názoru súdu, pokiaľ súd v priebehu konania takýto dôkazný prostriedok pripustí, je potrebné aplikovať toto ustanovenie § 210 aj na súkromný znalecký posudok pri použití zásady analógie legis. Aplikáciu tejto zásady, použitie § 210 treba aplikovať aj na súkromný znalecký posudok z tohto dôvodu, že pri vyhodnocovaní týchto dôkazov, znaleckého posudku nariadeného súdom a súkromného znaleckého posudku na objednávku

účastníka konania, ich hodnotenie treba posudzovať tak, že sa jedná o rovnocenné dôkazy, keďže žiadny dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu /článok 15 ods. 2 Zásad CSP/, t.j. každý dôkaz má rovnocenné postavenie a potenciál presvedčivosti.

Pri aplikácii analógie legis je potrebné brať do úvahy aj článok 17 zásad CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

V zmysle nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 17.12.1998 sp.zn. I. ÚS 53/1998, súd je povinný zabezpečiť včas všetky dôkazy potrebné na rozhodnutie vo veci a prijať zákonné opatrenia, ktoré sledujú zabezpečenie dôkazných prostriedkov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci samej. Ak súd neustanovil konkrétnu lehotu na vypracovanie znaleckého posudku, alebo vykonanie iného právneho úkonu a nevyužil zákonné opatrenie na vykonanie týchto úkonov, spôsobil zbytočné prietahy v súdnom konaní.

Aj toto rozhodnutie, citovaný nález Ústavného súdu SR ukladá súdu prijať všetky možné zákonné opatrenia na prejednanie veci, čo podporuje aplikáciu ustanovenia § 210 CSP na vypracovanie súkromného znaleckého posudku v prípade ak súd akceptoval návrh na vykonanie tohto dôkazu pri použití zásady analógie legis.“

4. Sťažovateľka ústavnou sťažnosťou vytyka napadnutému uzneseniu s poukazom na uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 377/2018, že jej ukladá povinnosti bez zákonného zmocnenia, využívajúc analogiu legis, čím neprípustne rozširuje jej povinnosti bez opory v zákone:

„Sťažovateľka namieta, že uznesením okresného súdu, napadnutým touto ústavnou sťažnosťou, došlo k situácii, keď účinky interpretácie a aplikácie právneho predpisu – Civilného sporového poriadku týmto súdom, nie sú zlučiteľné s ústavou... Okresný súd dospel k záveru, že pokiaľ uložil strane konania - žalobkyňi predložiť dôkaz na preukázanie svojich tvrdení a žalobkyňa si zvolila, že svoje tvrdenia preukáže súkromným znaleckým posudkom, takýto stav oprávňuje súd ukladať sťažovateľke, teda strane konania s opačným záujmom na jeho výsledku povinnosti, o ktorých samotný súd konštatuje, že zo zákonného ustanovenia, ktoré v predmetnej veci použil vyplýva, že ich možno uložiť len vo vzťahu k súdom ustanovenému znalcovi.

Už vyššie bolo uvedené, že samotný okresný súd vnímal, a aj správne posúdil, že ust. § 210 CSP sa výslovne vzťahuje na znalca ustanoveného súdom.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že strana môže v konaní predložiť súkromný znalecký posudok bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd a, že predloženie súkromného znaleckého posudku stranou je jej autonómnym rozhodnutím o uplatnení tohto dôkazného prostriedku ako prostriedku procesného útoku, či obrany. Citované ustanovenie § 209 ods. 2 CSP ukladá súdu pri vykonaní tohto dôkazu postupovať, ako by išlo o znalecký posudok súdom ustanoveného znalca. Je však zároveň nesporné, že limity ingerencie súdu, počas vyhotovovania súkromného znaleckého posudku, ak sa tento vyhotovuje v priebehu konania, sú limitované ust. § 209 ods. 3 CSP, ktoré vyjadruje požiadavku, aby súd nekládol znalcovi, ktorého strana poverila vypracovaním znaleckého posudku prekážky, ktoré by znemožňovali vypracovať znalecký posudok, v podobe neumožnenia mu prístupu k informáciám, potrebným na vypracovanie znaleckého posudku. Je však nesporné, že pokiaľ zákonodarca v tomto zákonom ustanovení výslovne identifikoval povinnosť súdu, vo vzťahu k znalcovi, poverenému stranou vypracovať súkromný znalecký posudok, a zároveň nesplnomocnil súd ukladať inej strane konania, ako tej, ktorá znalca poverila, alebo iným osobám pri vyhotovovaní znaleckého posudku povinnosti, a to ani odkazom na ust. § 210 CSP, vyjadruje to jeho vôľu, a nie je oprávnením súdu, túto vôľu zákonodarcu modifikovať spôsobom, ktorý z ustanovení právneho predpisu, ktoré súd použil, nevyplýva.

Okresný súd však, ako už bolo uvedené, uložil sťažovateľke povinnosti bez toho, aby mu toto oprávnenie vyplývalo z konkrétneho ustanovenia právneho predpisu, pričom poukážuc na analógie legis, tento postup odôvodnil tak, že zákonodarca upravuje bežne sa vyskytujúce situácie a špecifické situácie a ich posúdenie súdom sú otázkou aplikácie práva súdom. Okresný súd však nielen, že nezohľadnil skutočnosť, že zákonodarca zakotvil v Civilnom sporovom poriadku výslovne povinnosti súdu vo vzťahu k súkromnému znaleckému posudku pri jeho vyhotovovaní, ale zároveň si neozrejmil podstatnú skutočnosť, že na to, aby sťažovateľke uložil konať niečo, čo jej zákon neukladá, mu musí takéto oprávnenie explicitne zo zákona vyplývať, keďže len k tomu, čo jej zákon ukladá, možno sťažovateľku nútiť prikazom súdu. Inak povedané, pokiaľ zákon výslovne neustanovuje, že

súd sťažovateľke povinnosť uložiť môže, súd si toto oprávnenie nemôže vyvodiť z analógie zakladajúcej sa na tom, že v iných prípadoch takéto oprávnenie - ukladať povinnosti, má.

Skutočnosť, že súkromný znalecký posudok je nástrojom kontradiktórnosti sporu, vyplýva aj z dôvodovej správy k ust. § 209 CSP podľa, ktorej: Navrhovaná právna úprava po prvýkrát výslovne normatívne upravuje znalecký posudok predložený stranou sporu bez toho, aby znalca ustanovoval súd. Toto koncepčné riešenie plne zodpovedá povahe kontradiktórneho sporu založeného na prejednávacom princípe, v ktorom procesnú diligenciu za výsledok sporu znášajú predovšetkým procesné strany.“

5. Sťažovateľka na základe uvedenej argumentácie navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľky obce Drahňov

- domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, v spojení

- s jej právom nebyť nútená, aby konala niečo, čo zákon neukladá zakotveného v čl. 2 ods. 3 ústavy, a

- s jej právom, aby jej povinnosti boli ukladané len na základe zákona zakotveného v čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy, a

- právo na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd,

bolo uznesením Okresného súdu Michalovce sp. zn. 18Cb/91/2013 zo dňa 27.3.2019 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Okresnému súdu Michalovce pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Okresného súdu Michalovce sp. zn. 18Cb/91/2013 zo dňa 27.3.2019 a vracia vec Okresnému súdu Michalovce na ďalšie konanie.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

6. Sťažovateľka navrhla aj to, aby ústavný súd podľa § 129 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len

„zákon o ústavnom súde“) odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu s odôvodnením, že:

„Sťažovateľka je teda presvedčená o tom, že vzniknutá situácia odôvodňuje odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia Okresného súdu Michalovce. V prípade, že k odkladu vykonateľnosti nedôjde, ochrana práv sťažovateľky, ak by jej sťažnosti ústavný súd neskôr aj vyhovel, nemala by pre sťažovateľku vo vzťahu k uplatňovanej a reálnej ochrane jej základných práv, ktorých porušenie namieta touto sťažnosťou, už žiaden reálny význam, a bola by teda len abstraktnou a iluzórnou. Navyše AKO už bolo uvedené vyššie sťažovateľke hrozia v prípade, že sa nepodrobí rozhodnutiu súdu napadnutému touto sťažnosťou ďalšie zásahy do jej základných práv (v podobe uloženia, aj opakovaného) poriadkových pokút zo strany súdu a vystavuje sa nebezpečenstvu trestného stíhania jej štatutárneho orgánu.

Odklad vykonateľnosti uznesenia napadnutého touto ústavnou sťažnosťou nie je v rozpore s verejným záujmom, naopak, sťažovateľke by právnymi následkami napadnutého rozhodnutia hrozila závažná ujma.“

II.

Relevantná právna úprava a judikatúra

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon o ústavnom súde.

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa,

ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

10. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrh na začatie konania neodmietne alebo ho nezamietne podľa § 57, prijme ho na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu

považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by vzhľadom na osobitné okolnosti mohla byť verejnosť konania na ujmu záujmom spravodlivosti.

14. Ústavný súd vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie práva vykonanej všeobecnými súdmi s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

15. Kritériom pre rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopreniu základných práv alebo slobôd (m. m. II. ÚS 193/06, II. ÚS 210/06, IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 358/08).

16. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

III.

K namietanému porušeniu ústavných práv sťažovateľky

17. Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v časti, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 3 a čl. 13 ods. 1 ústavy, predbežne prerokoval a odmietol ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

18. Odlišný právny názor sťažovateľky na procesný postup súdu, ktorý je v odôvodnení napadnutého uznesenia náležite zdôvodnený, nesignalizuje možnosť vyslovenia označených práv sťažovateľky po prípadnom prijatí veci na ďalšie konanie.

19. Výklad a aplikácia právnych noriem podústavného práva, čiže riešenie otázok zákonnosti, patrí zásadne všeobecným súdom a ústavný súd do tohto výkladu nevstupuje, ak jeho účinky na práva sporových strán nie sú nezlučiteľné s ich obsahom a zmyslom. V danom prípade okresný súd aplikoval procesnú normu analogicky v zmysle zmocnenia k dotváraniu práva súdom podľa čl. 4 bodu 1 základných princípov Civilného sporového poriadku a tento postup náležite zdôvodnil, a preto námietka sťažovateľky o ukladaní povinnosti bez zákonnej opory neobstojí.

20. Zároveň ústavný súd považuje pri posudzovaní námietok sťažovateľky za kľúčové, že uvedený procesný postup okresného súdu nemožno považovať za taký významný zásah do sťažovateľkiných práv, ktorý by vykazoval ústavnoprávnu relevanciu. Ani prípadný rozpor postupu okresného súdu s procesným kódexom (nezákonnosť) nezakladá bez ďalšieho jeho neústavnosť, ak jeho účinky na základné práva sťažovateľky nie sú v rozpore s obsahom a zmyslom dotknutých základných práv, čo sa v sťažovateľkinom prípade nestalo. K zhoršeniu jej právneho postavenia nedošlo, keďže okresný súd jej uložil povinnosť súčinnosti, ktorú by v prípade záveru o neaplikovateľnosti § 210 CSP bol oprávnený uložiť v súvislosti s nariadením znaleckého dokazovania súdom.

21. Právny názor vyslovený okresným súdom, že je v záujme hospodárnosti a rýchlosti konania analogicky aplikovať § 210 CSP na vec sťažovateľky s poukazom na to, že v tejto procesnej situácii nie je pripustenie súkromného znaleckého posudku ako dôkaz v konaní neisté, je ústavne udržateľný. Sťažovateľka sa dovoľáva formalistického výkladu ustanovenia § 210 CSP, ktorý nezohľadňuje procesnú situáciu v konaní, za ktorej k uloženiu povinnosti došlo. Ústavný súd nepovažuje za účelné uprednostniť taký výklad a aplikáciu § 210 CSP, ktorý by generoval potrebu nariaďovať znalecký posudok súdom len preto, aby bolo možné uložiť protistrane povinnosť súčinnosti pri jeho vyhotovovaní.

22. Nad rámec uvedeného ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 377/2018 zo 16. októbra 2018, na ktoré sťažovateľka poukazuje, nepostihuje totožnú skutkovú a právnu situáciu. Jednak preto, že vo veci sp. zn. III. ÚS 377/2018 ústavný súd posudzoval, či neuloženie povinnosti súčinnosti protistrane pri vyhotovovaní súkromného znaleckého posudku nie je zbytočným priedahom v konaní (s negatívnym záverom, pozn.), ale aj preto, že v prejednáwanej veci bola povinnosť súčinnosti uložená potom, keď súd uložil žalobcovi predložiť dôkaz (a teda ho v konaní vyhodnotil ako potrebný), zároveň pri predbežnom právnom posúdení veci načrtnol, na aké skutočnosti má byť zameraný, a o jeho pripustení v ďalšom konaní preto už nie sú dôvodné pochybnosti.

IV.

K namietanému porušeniu práva sťažovateľky podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

23. V zmysle čl. 34 dohovoru požíva ochranu ľudských práv a základných slobôd podľa dohovoru jednotlivec, mimovládna organizácia a skupina jednotlivcov.

24. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Karagiannis proti Grécku, rozhodnutie č. 33408/05 z 27. 9. 2007, Breisacher proti Francúzsku, rozhodnutie č. 76976/01 z 26. 8. 2003, Danderyds Kommun proti Švédsku, rozhodnutie č. 52559/99 zo 7. 6. 2001, Yershova proti Rusku, rozhodnutie č. 1387/04 z 8. 4. 2010, Kotov proti Rusku, rozhodnutie č. 54522/00 zo 14. 1. 2010, Ismeta Bačić proti Chorvátsku, rozhodnutie č. 43595/06 z 19. 6. 2008 a ďalšie) v tejto súvislosti striktne odlišuje tzv. „vládne organizácie“, za ktoré považuje právnické osoby, ktoré nie sú dostatočne nezávislé od štátu. Medzi ne radí napr. ústredné orgány štátnej správy, ale aj decentralizované orgány územnej samosprávy ako obce a vyššie územné celky a nimi zriadené obchodné spoločnosti či fyzické a právnické osoby, na ktoré bol prenesený výkon určitej časti verejnej moci (správca konkurznej podstaty, likvidátor, riaditeľ školy a pod.). Uvedeným „vládnym organizáciám“ Európsky súd pre ľudské práva nepriznáva aktívnu procesnú legitimáciu na podanie sťažnosti, ale naopak, vníma ich ako osoby a organizácie, za činnosť ktorých zodpovedá zmluvný štát, a preto nesie aj prípadnú zodpovednosť za porušenie základných

práv nimi pri ich činnosti. Neaplikovateľnosť ochrany poskytovanej dohovorom na uvedené osoby je konštatovaná bez ohľadu na to, či vystupujú v konkrétnom napadnutom konaní pri výkone svojich kompetencií alebo nie.

25. Na základe uvedeného nie je sťažovateľka osobou oprávnenou domáhať sa ochrany podľa dohovoru a ustanovenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorého porušenie namieta, v tejto veci nie je aplikovateľné *ratione personae*, preto ústavný súd túto časť sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde ako podanú neoprávnenou osobou.

26. Návrhu sťažovateľky na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu ústavný súd nevyhovel, keďže ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2019

Jana Laššáková
predsedníčka senátu